

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
VIII студентської конференції
(Суми, 11 грудня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ДОСЛІДЖЕННЯ ВИДОВОГО СКЛАДУ РУДЕРАЛЬНИХ РОСЛИН СМІТТЄЗВАЛИЩ СМТ КРАСНОПІЛЛЯ

Корнієнко Едуарда В'ячеславівна, учениця Краснопільської гімназії
11 класу Краснопільської районної ради Сумської області

Актуальність теми дослідження. Зростання чисельності населення, його господарська діяльність, урбанізація здійснюють безпрецедентний вплив на навколишнє середовище, серед всього можна виділити проблему збільшення площ сміттєзвалищ. Актуальним є питання дослідження фітоценозів, що сформувалися на сміттєзвалищах, їх роль у переробці побутових відходів та впливу на природні (аборигенні) фітоценози, у виявленні несанкціонованих сміттєзвалищ і приверненні уваги екологічних служб до існування даного факту. Наукова цінність роботи полягає у дослідженні видового складу рудеральних рослин на території селища так, як літературних відомостей на дану тему не було знайдено.

В основу дослідження були покладені загальноприйняті польові, біоценотичні та картографічні методи дослідження. Мета дослідження:

- встановити місця розташування полігонів для твердих побутових відходів у межах селища Краснопілля та в його околицях;
- з'ясувати місця розташування несанкціонованих звалищ на території селища;
- дослідити видовий склад рудеральної рослинності звалищ твердих побутових відходів в селищі та в його околицях;
- з'ясувати шляхи поширення рудеральних рослин та їх роль у формуванні місцевих фітоценозів;
- здійснити літературний огляд щодо використання рудеральних рослин у господарській діяльності людини.

Об'єктом даної наукової роботи є рудеральні рослини сміттєзвалищ селища Краснопілля та його околиць. Для реалізації поставленої мети в роботі виконано такі завдання:

- з'ясувати місця розташування сміттєзвалищ в селищі Краснопілля та його околицях;
- дослідити місця зберігання сміття на наявність рудеральних рослин;

- визначити видовий склад рудеральних рослин сміттєзвалищ селища;
- засувати шляхи поширення і походження рудеральних рослин досліджуваної території;
- виробити практичні рекомендації щодо використання рудеральних рослин.

Матеріалами для написання наукової роботи послужили дані власних польових досліджень та інформація із літературних джерел, що стосується даної теми. Результати наукової роботи можуть бути використані на краєзнавчих конференціях, уроках ботаніки та екології у загальноосвітніх навчальних закладах, гуртках позашкільних закладів, студентами природничих факультетів.

Висновки:

1. Дослідження видового складу рудеральних рослин здійснювалось на 14 стихійних сміттєзвалищах селища Краснопілля та його околиць. Визначення рослин здійснювалось за «Визначником вищих рослин України», 1987р. та «Флорою Європейської частини СРСР» 1957 р.

2. В результаті дослідження було виявлено 62 види рудеральних рослин. Досліджені рослини належать до 23 родин, серед яких найбільше представників родин Айстрові та Злакові.

3. Більшість рудеральних рослин розповсюджуються за допомогою людини, тваринами, заносяться вітром, або розвиваються із насінневого банку. Досліджувані рослини характеризуються високими стеблами, м'ясистими листками, наявністю жалких волосків, коліночок.

4. Рудеральні рослини рекомендуємо використовувати для рекультивациі сміттєзвалищ. Рослини із сланкими стеблами швидко покривають поверхню звалища, що значно зменшує рознесення вітром сміття, переробляють специфічний ґрунт сміттєзвалищ на поживні речовини, захищають прилеглі території від фільтрату, що виділяється із купи сміття.

Науковий керівник: вчитель біології та хімії вищої категорії, вчитель – методист Краснопілляської гімназії Краснопілляської районної ради Сумської області Заболотько Н. В., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ННІ БТ «УАБС» Мінченко М.Г.